

2. นโยบายลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง

2.2 จัดให้มีโรงเรียนคุณภาพ 1 โรงเรียน ต่อ 1 อำเภอ

1) การวิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่ ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของโรงเรียนคุณภาพ 1 โรงเรียน ต่อ 1 อำเภอ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในพื้นที่ ดำเนินการคัดเลือกสถานศึกษาในสังกัด อำเภอละ 1 โรงเรียน เพื่อเข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณภาพ 1 โรงเรียน ต่อ 1 อำเภอ สืบสวนความพร้อมของโรงเรียนคุณภาพ ตามนโยบาย “ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ ” และรายงานผลการสำรวจผ่านทาง <http://inno.obec.go.th/1tambon1school/> สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการเสนอขอจัดตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 งบลงทุน ค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง โดยจัดทำของบประมาณตามคู่มือการจัดตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 งบลงทุน ค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ผ่านบันทึกข้อมูลผ่านเว็บไซต์ <http://budget68.jobobec.in.th> ผู้อำนวยการโรงเรียนคุณภาพในสังกัดเข้าร่วมการประชุมทางไกลผ่านระบบ Zoom Cloud Meeting การขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ ” กับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อสร้างความเข้าใจแนวทาง และเตรียมความพร้อมในการดำเนินการ ตามนโยบาย 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” โดยมีการกำกับ ติดตาม การดำเนินงานของโรงเรียนคุณภาพ ในสังกัดอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้โรงเรียนคุณภาพในสังกัดมีการบริหารจัดการสถานศึกษาเป็นไปตามแนวทาง นโยบาย “ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ ” คือ สร้างโอกาสให้นักเรียนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนา ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมทั้งสมรรถนะและศักยภาพ พัฒนาโรงเรียนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ สามารถให้บริการการศึกษาแก่นักเรียนและชุมชนได้อย่างมีคุณภาพ

2) ผลการดำเนินการของโรงเรียนคุณภาพ 1 โรงเรียน ต่อ 1 อำเภอ ตามประเด็นการตรวจ ติดตาม ดังนี้

2.1) ด้านโครงสร้างพื้นฐานและระบบสนับสนุนผู้เรียน

หน่วยงาน สถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีผลการดำเนินการ ดังนี้

1. ดำเนินการคัดเลือกโรงเรียนเข้าร่วมโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ โดยแต่งตั้ง คณะกรรมการคัดเลือกโรงเรียนในอำเภอ ที่อยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อำเภอละ 2 โรงเรียน เสนอชื่อไปยัง สพฐ.เพื่อพิจารณาคัดเลือกให้เหลืออำเภอละ 1 โรงเรียน

2. สถานศึกษาเสนอขอจัดตั้งงบประมาณ งบลงทุน ค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เพื่อสนับสนุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สื่อ อุปกรณ์ และงบประมาณในการ ปรับปรุงสภาพแวดล้อม และบริบทของโรงเรียน ให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ปัจจุบัน เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อร่วมกันพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

3. นักเรียนทุกคนได้รับงบประมาณสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกระดับ โดยเน้นการเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ผ่านกระบวนการเรียนรู้ ผ่านการใช้สื่อ อุปกรณ์การเรียนและกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

4. โรงเรียนมีระบบสัญญาณเตือนภัย (4S) ครบร้อยละ 100

5. โรงเรียนมีระบบความปลอดภัย เพียงพอและได้มาตรฐาน

2.2) ด้านผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา

หน่วยงาน สถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีผลการดำเนินการ ดังนี้

1. ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้สอนภาษาอังกฤษ และผู้สอนภาษาจีน

2. พัฒนาครูผู้สอนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้มีความรู้ เทคนิค วิธีการสอนที่หลากหลาย

3. รับทราบนโยบายและแนวทางการพัฒนาโรงเรียนคุณภาพ 5 ด้านอย่างต่อเนื่อง

4. ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา เข้าร่วมการอบรมออนไลน์ผู้นำด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ICT Talent ภาครัฐ ประจำปี 2567 เพื่อยกระดับการใช้ ICT ในการบริหารจัดการสถานศึกษา และจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ครูสามารถนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน

5. ครูสอนตรงตามสาขาวิชาเอกและความถนัดตามลักษณะของครู สามารถพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษาเป็นไป ตามค่าเป้าหมายในระดับยอดเยี่ยม ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) การวัดและประเมินผลเพื่อการพัฒนาผู้เรียน (Assessment for Learning) การบริหารชั้นเรียนเชิงบวก การพัฒนาสื่อเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ การสะท้อนผลการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา

6. บุคลากรมีการพัฒนาตนเองและวิชาชีพอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะโดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ภาษาไทย และภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา และรอบรู้ในการบริหารงานมากยิ่งขึ้น มีส่วนร่วมและเป็นผู้ดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพ

หน่วยงาน สถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มีผลการดำเนินการ ดังนี้

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีการพัฒนาตนเองและวิชาชีพอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การใช้ภาษาไทย และภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา สมรรถนะทางวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาและรอบรู้ในการบริหารงานมากยิ่งขึ้น มีส่วนร่วม และเป็นผู้ดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพ

2. ส่งบุคลากรเข้าร่วมอบรมและพัฒนาตามโครงการ กิจกรรมต่าง ๆ ของสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา องค์กรภายนอก และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพ และนำไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา ได้แก่ การประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพการศึกษาและประสิทธิภาพการศึกษาจังหวัดโดยผ่านกลไกของ กศจ. ภายใต้โครงการส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อการจัดทำรูปแบบและการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาวิทยากรแกนนำตามเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านการบริหารการศึกษา ภายใต้โครงการคอนเน็กซ์ทีดี ระยะที่ 1 รุ่นที่ 3 และอบรมต่อยอดวิทยากร ผ่านการอบรมโครงการอบรมความรู้กฎหมายแก่นักเรียน นักศึกษา พ.ศ. 2566 นำความรู้ที่ได้จากการอบรมและพัฒนาตามโครงการ กิจกรรมต่าง ๆ นวัตกรรมที่ได้จากการพัฒนาตนเองและวิชาชีพมาพัฒนาการบริหารมาถ่ายทอดให้ครูและสถานศึกษา เพื่อส่งต่อคุณภาพผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีสมรรถนะ สามารถอ่าน เขียน วิเคราะห์ มีความคิดสร้างสรรค์ และสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning กระบวนการ PLC และมีวิจัยในชั้นเรียน มีสื่อ และนวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้

2.3 ด้านการบริหารจัดการ

หน่วยงาน สถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีผลการดำเนินการ ดังนี้

1. ดำเนินการขับเคลื่อนตามแนวทางการพัฒนาโรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” โดยให้โรงเรียนรอกแบบสำรวจความพร้อมของโรงเรียนทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างพื้นฐานและระบบสนับสนุนผู้เรียน ด้านผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านผู้เรียน เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการบริหารจัดการ

2. โรงเรียนมีมาตรการแผนเผชิญเหตุ ครบร้อยละ 100

3. ผู้บริหารมีความพร้อมตามสมรรถนะ และมีความสามารถในการบริหารจัดการ มีการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลและการมีส่วนร่วม

หน่วยงาน สถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มีผลการดำเนินการ ดังนี้

1. บริหารจัดการระบบบริหารงานงบประมาณ โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA ในการบริหาร ให้เกิดคุณภาพสูงสุด มีความเหมาะสม ดำเนินงานที่เป็นลำดับขั้นตอนและมีความโปร่งใสตรวจสอบได้ มีการจัดรูปแบบที่ชัดเจนโดยใช้นวัตกรรม ระบบ SMSS มาดำเนินงานในการทำงานของกลุ่มบริหารงานงบประมาณ ที่เน้นเทคโนโลยีในการตรวจสอบ จากการดำเนินงานการสร้างแนวทางการบริหารจัดการระบบ บริหารงานงบประมาณ สามารถสรุปสำหรับแนวทางการบริหารจัดการระบบบริหารงานงบประมาณ โดยใช้วงจร คุณภาพ PDCA ได้ดังต่อไปนี้

แนวทางการบริหารจัดการระบบบริหารงานงบประมาณ โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นตอนการวางแผน (P : Plan) เป็นขั้นตอนของการวางแผนร่วมกันทั้งกลุ่มงานเป็นหน้าที่หลักของงานแผนงาน ในการจัดทำเอกสาร การติดตาม และตรวจสอบ
2. ขั้นตอนการดำเนินงาน (D : Doing) เป็นขั้นตอนของการขอใช้งบประมาณ ที่ต้องมีความถูกต้องแม่นยำรวดเร็ว ตรงตามความต้องการของผู้ใช้งาน เป็นหน้าที่หลักของงานการพัสดุและสินทรัพย์ มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ งานการเงินและงานบัญชี
3. ขั้นตอนการตรวจสอบการดำเนินงาน (C : Check) เป็นขั้นตอนการตรวจสอบ เอกสารหลักฐาน ทั้งการเงิน บัญชีพัสดุและสินทรัพย์ทั้งจากผู้ตรวจสอบภายในและภายนอก เกี่ยวข้องกับกลุ่มบริหารงานงบประมาณ
4. ขั้นตอนการปรับปรุงแก้ไข (A:Action) เป็นขั้นตอนการสรุปผลโครงการโดยระบุปัญหาวิธีการข้อเสนอและการบริหารความเสี่ยงต่าง ๆ เพื่อนำข้อมูลมาจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการ ในปีงบประมาณถัดไปซึ่งเป็นหน้าที่หลักของงานควบคุมภายใน

2.4 ด้านการจัดการเรียนรู้

หน่วยงาน สถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีผลการดำเนินการ ดังนี้

1. จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนที่เป็นเอกลักษณ์ เชื่อมโยงการจัดการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ อัตลักษณ์ที่เฉพาะของโรงเรียนคุณภาพ 1 โรงเรียน ต่อ 1 อำเภอ
2. พัฒนาและส่งเสริมการอ่านตามแนวทาง PISA และสร้างความรู้ที่สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และการใช้งานระบบสอบ PISA Style Online Testing เพื่อเตรียมความพร้อมรับการประเมินนานาชาติ (PISA 2025) ให้กับโรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ”
3. โรงเรียนได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ทั้งระดับปฐมวัย ระดับประถมศึกษา ได้ดำเนินการนิเทศติดตามภายใน โดยคณะผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่าย และนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้ จากคณะศึกษานิเทศก์ แนะนำ ช่วยเหลือการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงรุกให้กับครูผู้สอนระดับปฐมวัย มีการดำเนินโครงการส่งเสริมการพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลในชั้นเรียนของสถานศึกษาในสังกัด โดยการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบงานวัดและประเมินผลทางการศึกษาของสถานศึกษา ให้สามารถใช้เทคโนโลยีสำหรับการจัดการเรียนรู้และบันทึกข้อมูลผ่านระบบบริหารจัดการผลการเรียนด้วยโปรแกรม SchoolMIS ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และมีประสิทธิภาพ

หน่วยงาน สถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มีผลการดำเนินการ ดังนี้

1. โรงเรียนปทุมราชวงศา อำเภอปทุมราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2660 ซึ่งจัดการเรียนการสอน 4 หลักสูตร ดังนี้

- 1) หลักสูตรห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ (GIP) ระดับชั้นละ 1 ห้องเรียน

- 2) หลักสูตรห้องเรียนพิเศษภาษา (FLIP) ระดับชั้นละ 1 ห้องเรียน
- 3) โครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม (SMTE) ระดับชั้น ม.1 จำนวน 1 ห้องเรียน
- 4) หลักสูตรห้องเรียนปกติ เน้นวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์
- 5) โรงเรียนได้มีการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ 2 ภาษา คือ ภาษาอังกฤษและภาษาจีน โดยภาษาอังกฤษจัดการเรียนการสอนโดยใช้ครูไทยที่สำเร็จการศึกษา ด้านภาษาอังกฤษและครูต่างชาติ จำนวน 4 คน ภาษาจีนสอนโดยครูไทยที่สำเร็จการศึกษาด้านภาษาจีน

ครูผู้สอนมีการวิเคราะห์หลักสูตรและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning ร่วมกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านดนตรี กีฬา ศิลปะ เทคโนโลยี และทักษะอาชีพตามความต้องการและความถนัดของผู้เรียน มีการใช้สื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษาที่ทันสมัยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ มีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย กำหนดให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ มีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ และมีการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการ PLC เพื่อให้เกิดนวัตกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย เป็นแนวปฏิบัติที่ดีของโรงเรียน นำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในระดับชั้นเรียนมีการกำกับ ติดตาม และ ประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง นำผลการประเมินการใช้หลักสูตรไปวิเคราะห์วางแผนพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ดังนี้

- 1) ครูมีการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาและวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล และได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้กระบวนการที่หลากหลาย และเหมาะสมกับผู้เรียน โดยครูผู้สอนได้ออกแบบการจัดการเรียนรู้และบันทึกหลังสอนทุกแผนการจัดการเรียนรู้ นำผลการประเมิน มาปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาอย่างต่อเนื่อง กลุ่มบริหารงานวิชาการได้ออกแบบการเขียนแผน การจัดการเรียนรู้แบบ Five Steps เพื่อใช้รูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้แบบฟอร์มเดียวกัน และใช้ในการขับเคลื่อน การพัฒนาคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้กระบวนการ PLC

- 2) จัดทำ ตรวจสอบ ประเมินหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้ง 8 กลุ่มสาระต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการ

- 3) ประकाใช้หลักสูตรสถานศึกษา พร้อมนำมามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดไปสู่ การปฏิบัติจริงในชั้นเรียนจริง โดยมีการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปจัดการเรียนการสอนและบันทึกหลังสอนที่ ชัดเจนรวมถึงการนิเทศภายในข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาภายในสถานศึกษาและการจัดทำวิจัย ในชั้นเรียน เรื่องการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองเพื่อเพิ่มคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโดยใช้กระบวนการ สร้างระบบการชี้แนะและการเป็นครูพี่เลี้ยง

2. จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนที่เป็นเอกลักษณ์ เชื่อมโยงการจัดการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์และทักษะอาชีพ อัตลักษณ์เฉพาะของโรงเรียนคุณภาพ 1 โรงเรียน ต่อ 1 อำเภอ ทุกโรงเรียน

3. พัฒนาและส่งเสริมการอ่านตามแนวทาง PISA และสร้างความเข้าใจครูที่สอนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น และการใช้งานระบบสอบ PISA Style Online Testing เพื่อเตรียมความพร้อมรับการ

ประเมินนานาชาติ (PISA 2025) ให้กับโรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” ที่เปิดการสอน ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นทุกโรงเรียน

2.5 ด้านผู้เรียน

หน่วยงาน สถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีผลการดำเนินการ ดังนี้

1. จัดการเรียนการสอนผ่านแพลตฟอร์ม Braincloud ผสมผสานวิธีการเรียนรู้ทางภาษาศาสตร์ (Neurolinguistic) และเทคโนโลยีทางการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ นำมาซึ่งการเรียนรู้ออนไลน์ที่มีประสิทธิผลตรงสู่ห้องเรียนในโรงเรียนจากเจ้าของภาษาโดยตรง ซึ่งมีประโยชน์และนักเรียนให้ความสนใจในการเรียนเป็นอย่างดี

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 พัฒนาผู้เรียนโดยเชื่อมโยงการพัฒนาผู้เรียนในด้านอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น ผ่านกิจกรรม (ซีตักแต่นจับข้าง) และส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนมีทักษะอาชีพ และเกิดรายได้ระหว่างเรียน ผ่านการจำหน่ายสินค้า/ผลิตภัณฑ์ของโรงเรียนระบบตลาดออนไลน์ SSK3 E-Market

3. ขับเคลื่อนการวัดผลประเมินผลของผู้เรียน (NT RT และ O-NET) ของนักเรียนโรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ”

หน่วยงาน สถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มีผลการดำเนินการ ดังนี้

1. นักเรียนมีทักษะกระบวนการคิด กล้าพูด กล้าแสดงออก เรียนรู้อย่างมีความสุข ความรู้คงทน ยั่งยืน และมีความสามารถในการอ่านออก เขียนได้ ลายมือสวย ส่งผลให้นักเรียนได้รับรางวัลอย่างหลากหลาย

2. นักเรียนมีระเบียบวินัย คุณธรรมและจิตสำนึกที่ดี

3. พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงทางคณิตศาสตร์และเสริมทักษะด้วยเวทคณิต เพื่อให้มีทักษะการคิดให้รวดเร็วขึ้น

4. ใช้นวัตกรรมการศึกษาในชั้นเรียน Lesson Study และกระบวนการจัดการเรียนการสอนกับกลุ่มสาระอื่น ๆ

5. พัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและการใช้เทคโนโลยี

6. ผู้เรียนมีความเป็นเลิศเฉพาะด้าน เช่น คณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษ

7. พัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง มีศักยภาพ ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพตามมาตรฐาน ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษา และทักษะที่สำคัญแห่งศตวรรษที่ 21 โดยจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการ รูปแบบที่หลากหลาย และเหมาะสม เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติ (Active Learning) ตามแนวทาง “1 สำนักงาน 1 สถานศึกษา 1 ผู้บริหาร ครู บุคลากร 1 ห้องเรียน 1 ปี 1 นวัตกรรม” ขับเคลื่อนโดย 5P to 5Q Model

3) ปัญหาอุปสรรค

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐานและระบบสนับสนุนผู้เรียน ขาดอุปกรณ์ในการเรียนรู้ ได้แก่ อุปกรณ์การทดลองวิทยาศาสตร์ห้องปฏิบัติการมีความชำรุดทรุดโทรม ขาดแคลนอุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ดนตรี-นาฏศิลป์ ไม่เพียงพอ ระบบปฏิบัติการล้าหลัง

2. ด้านผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ครูมีภาระงานอื่น เช่น การเงิน พัสดุ ฯลฯ ทำให้ปฏิบัติหน้าที่สอนไม่เต็มตามศักยภาพ งบประมาณจำกัด ไม่สามารถพัฒนาบุคลากรให้ครอบคลุมทุกเป้าหมาย

3. ด้านการบริหารจัดการ ได้รับจัดสรรงบประมาณไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาของแต่ละโรงเรียน ขาดแคลนงบประมาณในการพัฒนาปรับปรุงอาคารเรียน สถานที่ และยังไม่มีแนวทางการดำเนินการที่ชัดเจนในการที่จะขับเคลื่อนให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

4. ด้านการจัดการเรียนรู้ ครูไม่ครบตามวิชาเอก ทำให้นักเรียนได้รับความรู้ไม่เต็มที่

5. ด้านบุคลากร ขาดแคลนครูในวิชาเอกที่มีความรู้ความถนัดเฉพาะทาง

6. ด้านงบประมาณ ขาดแคลนงบประมาณในการพัฒนาปรับปรุงอาคารเรียน สถานที่ การปรับปรุงซ่อมแซมอาคารเรียน บ้านพักครูไม่เพียงพอ และขาดงบประมาณในการจ้างครูอัตราจ้างในสาขาวิชา ที่ขาดแคลน

7. ด้านโครงสร้าง ระบบสาธารณูปโภคบางโรงเรียนยังไม่มีความพร้อม และด้านความปลอดภัย ยังไม่ได้มาตรฐาน วัสดุอุปกรณ์ ยังไม่มีความพร้อมที่จะสามารถรองรับการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบต่าง ๆ ได้

8. ควรมีการจัดประชุมชี้แจง สร้างความเข้าใจให้กับ ผู้รับผิดชอบโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพระดับเขตพื้นที่การศึกษา ถึงแนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาโรงเรียนในโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ ให้ชัดเจน

4) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในภาพรวม

1. ควรมีงบประมาณสนับสนุนสร้างความเข้าใจในการคัดกรองผ่านระบบสำรวจความสามารถพิเศษด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ให้กับครูทุกคนได้ดำเนินการอย่างถูกต้อง การจัดการเรียนการสอนพหุปัญญา

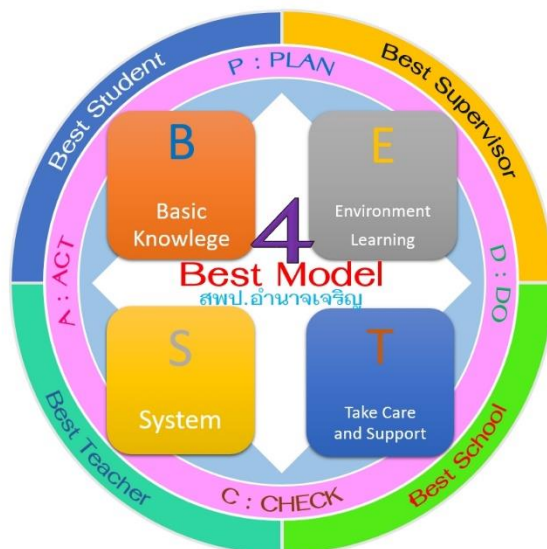
2. จัดทำแนวทางการดำเนินการโครงการตามนโยบาย เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาดำเนินการขับเคลื่อนที่ชัดเจน

3. เมื่อสิ้นสุดโครงการฯ ในแต่ละปีงบประมาณ ควรมีการสรุปรายงาน และถอดบทเรียนการดำเนินงานโครงการฯ ที่ผ่านมา เพื่อที่จะทำให้การปรับเปลี่ยนนโยบายมีความสอดคล้องกัน แต่เพิ่มประสิทธิภาพให้มากขึ้น

4. ควรติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เช่น ติดตามเป็นรายไตรมาส และกำหนดแนวทางของการปฏิบัติในแต่ละนโยบายให้ชัดเจน

5) รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรม ที่เป็นแบบอย่างที่ดี

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ใช้การนิเทศกำกับ ติดตาม โดยกระบวนการนิเทศการศึกษา 4 Best Model

4 Best Model

BEST คือ องค์ประกอบของกระบวนการการนิเทศ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของการนิเทศอย่างครอบคลุม ตามนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ

B : Basic Knowledge คือ ศึกษานิเทศก์เป็นผู้มีพื้นฐานองค์ความรู้หลากหลายถูกต้องชัดเจน เป็นแบบอย่าง ถ่ายทอดได้

E : Environment Learning คือ สิ่งแวดล้อม บรรยากาศในการเรียนรู้ดี

S : System คือ ระบบสารสนเทศที่มีมาตรฐาน เป็นระบบขั้นตอนที่ชัดเจน สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาการศึกษาได้

T : Take Care and Support คือ ห่วงใย ดูแล สนับสนุน ส่งเสริม องค์กรและสถานศึกษาในสังกัด

ตัววงจรบริหารงานคุณภาพ PDCA

P – Plan คือ การวางแผน

D – DO คือ การปฏิบัติตามแผน

C – Check คือ การตรวจสอบ

A – Act คือ การปรับปรุงการดำเนินการ

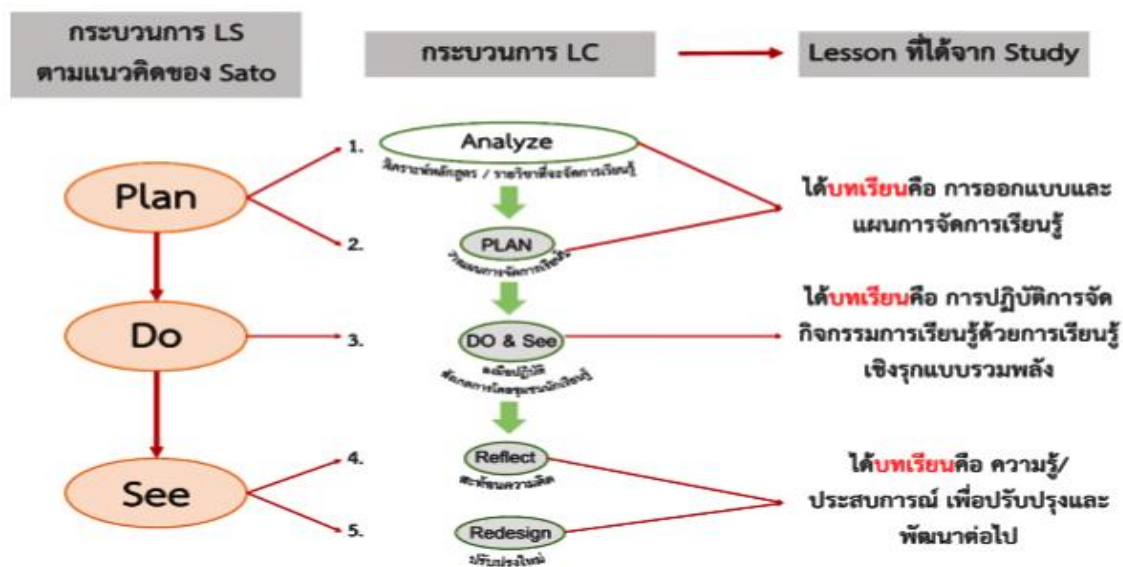
1. Best Supervisor คือ ศึกษานิเทศก์เป็นผู้มีองค์ความรู้ดี มีสัมพันธไมตรีที่ดี ถ่ายทอดความรู้ได้ดี มีบุคลิกดี ประสานงานได้ดี เป็นแบบอย่างที่ดี

2. Best School คือ โรงเรียนมีคุณภาพทางการศึกษาดี การบริหารจัดการดี มีองค์ประกอบและบริบทที่ดี มีแหล่งเรียนรู้ที่ดี

3. Best Teacher คือ ครูเป็นผู้มีความรู้ดี จัดกิจกรรมการเรียนการสอนดี สร้างสรรค์ นวัตกรรม สื่อการเรียนรู้ ใช้เทคโนโลยีในการสอนดี ประเมินผลการจัดการเรียนรู้ดีและหลากหลาย

4. Best Student คือ นักเรียนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร เก่ง ดี มีสุข

2. โรงเรียนปทุมราชวงศา อำเภอปทุมราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ ได้นำเอากระบวนการตามแนวคิดของ ซาโต มานาบุ มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ทั้ง 3 วงจร ดังผังขั้นตอนกระบวนการ ดังนี้

ผัง ขั้นตอนกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันที่มีการปรับปรุงการสร้างบทเรียนของครู

กรอบแนวคิดในการพัฒนานวัตกรรม

1. ศาสตร์พระราชา ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ซึ่งเป็นหลักสำคัญของการใช้กระบวนการ PLC คือให้ครูรักเด็ก และเด็กรักครู ให้ครูสอนเด็กให้มีน้ำใจต่อเพื่อน ไม่ให้แข่งขันกัน แต่ให้แข่งขันกับตัวเอง ให้เด็กที่เรียนเก่งกว่าช่วยสอนเพื่อนที่เรียนช้ากว่า ให้ครูจัดกิจกรรมให้เด็กทำร่วมกัน เพื่อให้เห็นคุณค่าของความสามัคคี เป็นการเน้นย้ำให้ทุกฝ่ายพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยความจริงใจ เริ่มต้นด้วยรักและศรัทธา สร้างบรรยากาศแห่งความรักและอบอุ่นในการเรียนรู้ไม่ให้เกิดการแข่งขันเอาชนะกัน เน้นการทำงานเป็นกลุ่มเป็นคณะ ให้ช่วยเหลือกันด้วยความสามัคคี เน้นการพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ พัฒนาเป็นองค์รวม ทั้งด้านพุทธิศึกษา จริยศึกษา หัตถศึกษาและพลศึกษา ในการพัฒนาผู้เรียน

2. ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) เป็นการรวมตัวร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมทำ และร่วมเรียนรู้ร่วมกันของครู ผู้บริหาร บนพื้นฐานวัฒนธรรมความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร สู่คุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความสำเร็จหรือประสิทธิผลของผู้เรียนเป็นสำคัญ และความสุขของการทำงานร่วมกันของสมาชิกในชุมชน โดยมีความเชื่อว่าการสอนและการปฏิบัติงานของครู มีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน การเรียนรู้ของครู คือการเรียนรู้ของผู้เรียน ครูมีความแตกต่างกัน และต้องอาศัยความร่วมมือ ร่วมใจ และสัมพันธ์ภาพแบบกัลยาณมิตร

3. การพัฒนาบทเรียนร่วมกัน (Lesson Study: LS) มุ่งเน้นการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของผู้เรียนในการทำงานจริงในชั้นเรียนและสถานศึกษาอย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาตนเอง โดยมีหลักการสำคัญของการดำเนินงาน ดังนี้

1) การทำงานแบบร่วมมือรวมพลัง คือ การทำงานอย่างร่วมมือรวมพลังของครูและผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาบทเรียน

2) การกำหนดประเด็นการพัฒนาบทเรียนร่วมกันที่มาจากสภาพปัญหาด้านการคิดหรือการเรียนรู้ของผู้เรียนในการเรียนการสอนจริงในชั้นเรียนคือ การที่ครูร่วมกันกำหนดเป้าหมายหรือประเด็นในการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน โดยพิจารณาจากข้อมูลสภาพปัญหาการเรียนรู้หรือการคิดของผู้เรียนที่เกิดขึ้นจริงในชั้นเรียนและในสถานศึกษาของตนและมุ่งเป้าหมายของการพัฒนาบทเรียนร่วมกันที่การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

3) การสังเกตพฤติกรรมที่แสดงถึงการเรียนรู้และการคิดของผู้เรียนโดยตรงในชั้นเรียน คือ การที่ครูและผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาบทเรียนร่วมกันดำเนินการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนที่เกิดขึ้นในขณะที่มีการเรียนการสอนจริงในชั้นเรียนโดยมุ่งเน้นการสังเกตพฤติกรรมที่แสดงถึงการคิดและการเรียนรู้ของผู้เรียน

4) การให้ผลสะท้อนและการอภิปรายผลการปฏิบัติงาน

5) การดำเนินการในระยะยาวและขับเคลื่อนกระบวนการให้สอดคล้องกับบริบทการทำงานจริง

6) การมีส่วนร่วมของผู้รู้ คือ การเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมตามขั้นตอนของกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของผู้รู้ ซึ่งเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการพัฒนาบทเรียนร่วมกันหรือเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระรายวิชาหรือศาสตร์การสอนในการดำเนินงานตามขั้นตอนของกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน จำเป็นต้องคำนึงถึงหลักการสำคัญของกระบวนการ และต้องใช้หลักการสำคัญนั้น ๆ อย่างครบถ้วนในการดำเนินงานการพัฒนาบทเรียนร่วมกันแต่ละครั้ง

4. กระบวนการสร้างระบบพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring: CM) ในการพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) และมีผลการปฏิบัติงาน เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ บุคลากรในองค์กรต้องมีการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลาอย่างต่อเนื่อง การ Coaching และ Mentoring เป็นกระบวนการหนึ่งที่สำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้สู่ความสำเร็จ โดยมุ่งเน้นให้บุคลากรในองค์กรมีความสามารถ ผลการปฏิบัติงานดีขึ้น และองค์กรมีความพร้อมที่จะรับการเปลี่ยนแปลงด้วยวิธีการให้คำแนะนำและสอนงานแบบสองทาง (Two Way Communication) เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และมีโอกาสได้พัฒนาศักยภาพของตนเองไปพร้อม ๆ กัน ส่วน Mentoring การเป็นพี่เลี้ยง เลือกรจากผู้ที่มีความสามารถเป็นที่ยอมรับ หรือเป็นผู้บริหารในหน่วยงานมาให้คำปรึกษาและแนะนำช่วยเหลือรุ่นน้องหรือผู้ที่อยู่ในระดับต่ำกว่า ในเรื่องที่เป็นประโยชน์โดยตรงต่อการทำงานเพื่อให้มีศักยภาพสูงขึ้น ซึ่งอาจไม่เกี่ยวกับหน้าที่ในปัจจุบันโดยตรงก็ได้

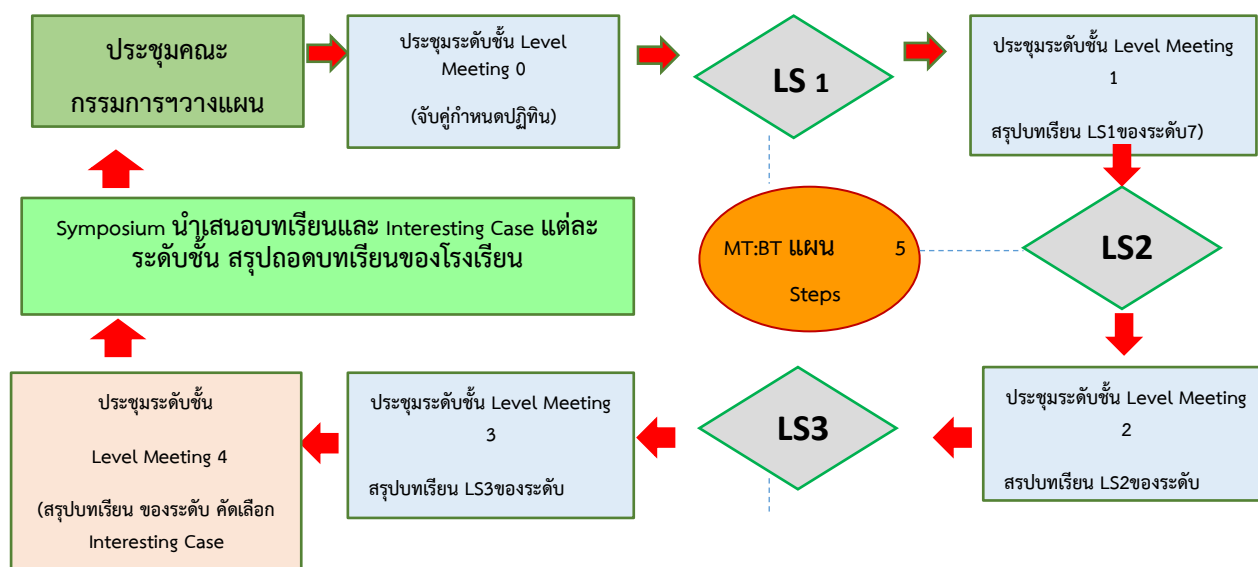
การดำเนินงานตามกิจกรรม

1) การวางแผนปฏิบัติ (Approach)

แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) ระดับสถานศึกษา เพื่อประชุมวางแผนงานโครงการ ดังนี้

- การให้ความรู้เรื่องการสอนงานแบบที่เลี้ยงด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกันผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ PLC แก่บุคลากร และร่วมกำหนดเป้าหมายในการดำเนินการ
- การดำเนินการทำ CM-LS-PLC โรงเรียนปทุมราชวงศา
- การนำเสนอบทเรียนและการถอดบทเรียน

แผนผังแสดงลำดับขั้นตอนการทำ CM-LS-PLC โรงเรียนปทุมราชวงศา

สภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มาตรา 10 ที่ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยต้องจัดให้ทั่วถึงและมีคุณภาพ นอกจากนี้แล้วในมาตรา 22 ยังระบุถึงหลักการจัดการศึกษาว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ต้องจัดการศึกษาที่พัฒนาผู้เรียนตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ดังนั้นครูทุกคนมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องแสวงหาวิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติดังกล่าว ประกอบกับนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เรื่องการพัฒนาครูเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามศาสตร์พระราชาด้วย Active Learning และ Professional Learning Community (PLC) สู่คุณภาพThailand 4.0 ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาครูโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่เกิดจากการรวมตัว รวมใจ รวมพลัง ร่วมมือกันของครู ผู้บริหาร และนักการศึกษาในโรงเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ

จากการสอบถามความต้องการในการพัฒนาตนเองของครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนปทุมราชวงศา จำนวน 100 คน พบว่า ครูร้อยละ 87 มีความต้องการพัฒนาตนเองตามศาสตร์พระราชาในการเป็นครูยุค 4.0 โดยเน้นความสามารถจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning และ มีการบันทึกการปฏิบัติ

Professional Learning Community: PLC ในรูปแบบ Logbook โดยมีนวัตกรรมทางการศึกษาผ่านการวิจัย และเป็นการประกันคุณภาพในระดับชั้นเรียน

แนวคิดหลักหรือแนวคิดสำคัญที่ใช้ในการเป็นพื้นฐานในการออกแบบให้ทุกกิจกรรมมีความสอดคล้องกันดังนี้

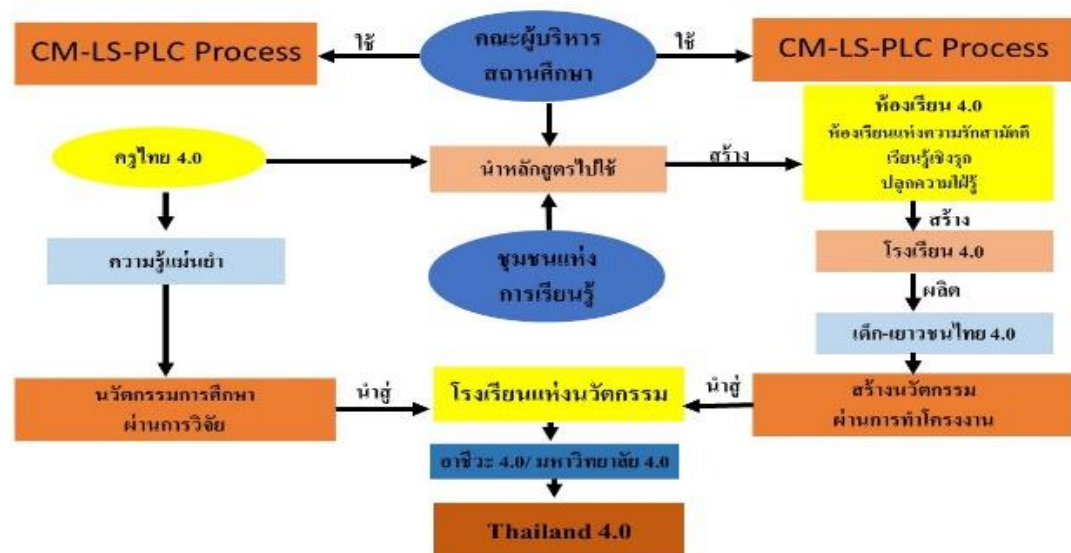
1) “ศาสตร์พระราชา” ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในหลวงรัชกาลที่ 9 ทรงเน้นการปลูกจิตสำนึกแบบ “ระเบิดจากข้างใน” เป็นหลักการสำคัญเป็นการพัฒนาผู้เรียน โดยเน้น รักษา ภูมิสังคม ระเบิดจากข้างใน แก้ปัญหาที่จุดเล็ก ทำตามลำดับขั้นตอน ไม่ติดตำรา การมีส่วนร่วม ประโยชน์ส่วนรวม องค์กรรวม เน้นการพึ่งตนเองประหยัดเรียบง่ายได้ประโยชน์สูงสุด ใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติและรู้จักสามัคคี

2) ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) : การบันทึก Log book

3) การพัฒนาบทเรียนร่วมกัน (Lesson Study): แผนจัดการเรียนรู้แบบ 5 Steps (Active Learning)

สู่งานวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน การเขียนบทความทางวิชาการ

4) การสอนงานแบบพี่เลี้ยง (Coaching-Mentoring) : การนิเทศภายใน การประกันระดับชั้นเรียน

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร เน้นพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน เป็นสำคัญ ตามแนวทาง “1 สำนักงาน 1 สถานศึกษา 1 ผู้บริหาร ครู บุคลากร 1 ห้องเรียน 1 ปี 1 นวัตกรรม” ขับเคลื่อนโดย 5P to 5Q Model ของโรงเรียนคุณภาพทั้ง 29 โรงเรียน